

Učiteljski pravnik.

—Š Vozne olajšave za dijake. Ministrstvo saobračaja je izdalo naredbo, glasom katere dovoljuje dijakom vozne olajšave. Te vozne olajšave dijaki lahko izkoristijo le dvakrat v letu, ko se ob ključku šolskega leta vračajo iz mesta domov in ko se ob začetku šolskega leta vračajo v šolsko mesto. Dijaki se v tem slučaju vozijo s polovično ceno.

—Š Kožika je vpisnina oziroma šolnina na deželi ali mestih za učence drugega šolskega okoliša, ki hočejo prostovoljno posečati sosedno večrazredno šolo? Se li sme sploh zahtevati kakšna taksa? — Na Vaše vprašanje Vam odgovorjamo da za osnovne šole sploh ni predpisa o kakšni šolnini. V Ljubljani pobirajo takso samo od vnanjih učencev à 100 Din, če ni zvišana letos. Za osnovne šole sploh ni nihče upravičen pobirati takse in šolnine, ker je po ustavi za šoolobvezne otroke pouk prost. Obrnite se v tem pogledu prej na prosvetni oddelek.

VABILO

k izrednemu občnemu zboru Učiteljskega konvikta,

ki se vrši dne 27. septembra t. l. ob 10. uri v Učiteljski tiskarni s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Poročilo društvenih funkcionarjev.
3. Volitve po novo potrjenih pravih:

- a) načelstva;
- b) nadzorstva.

4. Predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani, Tov. Adolf Harmel, šolski upravitelj v Cerknici 15 Din. Tovarišica Olga Del Cotova, učiteljica v Žalni, nam je poslala eno 7% obveznico invest. posojila po 100 Din s 6 zapadlimi kuponi, skupaj 121 Din. — Hvala! Tovariš(ice)! Zganite se in posnemajte! Letošnja darila znašajo 6642 Din. — Jos. Kobal, blagajnik.

Razpisi služb.

—raz Upraviteljska mesta so razpisana v: Dobovi, Globokem, Podgorju, Rajhenburgu, Adiščih, Božjakovem, Čepeljah, Črešnjevcu, Gribljah, Mavrle nu, Preloki, Radencih, Rožnem dolu, Stari lipi, Starem trgu, Jaršah, Moravčah, Dragi, Gori, Mozlju, Sodražici, Starem logu, Strugah, Verdengu, Dupljah, Križah pri Trziču, Primskovem pri Kranju, Škofji Loki, Smartnem pri Kranju, Trbovljah, Radečah, Raki, Št. Rupertu, Studencu, Laškem, Zidanem mostu, Korinju, Litiji, Smartnem, Golem, Logu-Zaplani, Rakitni, Zgornji Šiški, Šmarju, Tomišlju, Zapotoku, Žažarju, Dobričah in Mirni peči. — Prošnje za vsako mesto posebe, s službeno razpredelnico, zrelostnim in usposobljenostnim spričevalom, uverenjem o službeni dobi z navedbo dopustov in zdravniškim spričevalom, če prosilec še ni stalno nameščen, je vložiti pri šolskem upraviteljsstvu, ki jih morajo v dveh dneh odposlati naprej. Kolek na prošnjo 5 Din, na vsako prilogo 2 Din, izvzemši službeno razpredelnico. — Količ razredna je kaka šola, katero učiteljsstvo je tam nameščen, kje je pošta in železniška postaja ter v katerem srezu se nahaja šola, dobite v »Staležu šolstva v Sloveniji« od leta 1923, ki je izšel v Učiteljski tiskarni in stane 10 Din. Naročite ga!

—raz Za učiteljice razpisana mesta, v: Dragi, Gori, Strugah, Kranju, Golem in Rakitni. — Pogoji za vlaganje prošnji so isti, kakor pri upraviteljskih mestih. — Količ razredna je šola, v katerem srezu se nahaja in kje je pošta ter železniška postaja, je razvidno iz »Staleža šolstva v Sloveniji«, ki ga je izdala leta 1923. Učiteljska tiskarna in stane 10 Din. Kupite si ga, ker ga boste še pogosto rabili!

—raz Za učitelja je razpisano službeno mesto v Preserju. — Prošnje je enako opremiti kakor je predpisano za upraviteljska mesta. — Količ razredna je šola je razvidno iz »Staleža šolstva v Sloveniji«, ki ga je izdala Učiteljska tiskarna leta 1923, in stane 10 Din. Naročite si ga, ker ga boste še pogosto rabili!

—raz Na državni gluhozemni v Ljubljani se razpisuje služba učiteljice-praktikantije, ki naj se izvežba za strokovno učiteljico. Služba bo oddana oni:

1. ki ima maturo in praktični izpit za poučevanje na osnovnih šolah; 2. ki je delovala na osnovni šoli vsaj štiri leta s prav dobrim uspehom; 3. ki je zdrava, krepka in ima zdrava govorila (zobe, pljuča itd.) ter dobro vid; in 4. ki ni nad 30 let stara. Prosilka mora biti izvežbana v ženskih ročnih delih in risanju. Zahteva se tudi znanje nemščine ali francoščine zaradi priprave na strokovni izpit in proučevanje strokovne literature. Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili in naslovljene na ravnateljstvo državne gluhozemnice v Ljubljani, je vlagati po uradni poti do 25. septembra t. l. tako, da jih preime veliki župan ljubljanske oblasti v Ljubljani najkasneje do 5. oktobra 1925. Prepozno vloženi prošnji šolska oblast ne bo upoštevala.

Splošne vesti.

— Protj politiki v šoli. Pruski naučni minister je izdal na svoje podrejene organe sledeči razglas: »Strankarsko politično udejstvovanje učencev je zavzelo oblike, ki ogrožajo državljansko šolsko vzgojo, motijo šolski mir in izživajo v šolskem življenju pojave kakor ovadništvo, sumničnja, teror večine, pretepanje manjšin, in ki predvsem odvrta mladinu od temejitega znanstvenega dela. Tako je prišlo tako daleč, da se šolska mladina iz političkih nagibov v javnosti obnaša pogosto tako da njeno obnašanje nasprotuje vzgojnim nalogam šole in daje čisto povod za posebne policijske odredbe. Šola sama ne more zatreti takih od vseh prijateljev mladine obžalovanih nedostatkov, če to ne bodo podpirali starši, mladinske organizacije in politične stranke. Važna naloga šole bo torej, da s pametnim poukom vseh prizadetih krogov dela na to, da se šola depolitizira. Šolski krogi naj vedno opozarjajo, da je vsega obžalovanja vredno, če mladina prezgodaj zabrede v politične vrtince in da se za to ali ono politično smer opredeli že v onih letih, v katerih naj bi mladič šele poskušal razne struje in smeri spoznati, da se bo mogel pozneje sam odločiti. Kolikor bolj bo šola razumela ustvarjati prave in mladini primerne oblike šolskega življenja in v šolo zanesti duha skupnosti in državljanstva, toliko prej bo premagala obžalovane nedostatke. Temelj za tako vzgojo pa mora tvoriti držanje učiteljev v vseh takih vprašanjih.« Potem pravi: »Da se šola depolitizira je prepovedano dijakom nositi katekole barve, trake ali simbolične znake v šoli in pri raznih šolskih prireditvah. Prepovedano je tudi take znake nositi s seboj članom šolskih društev in dovojen nositi društvene znake samo pri društvenih prireditvah, glede pristopa in članstva dijakov pri izvenšolskih društvih pa naj se ravnajo šolska vodstva po obstoječih predpisih.«

— Uvedite v svoje šole najnovejšo zemljevid slovenskega ozemlja, ki sta jih izdala Učiteljski dom v Mariboru in Učiteljski konvikt v Ljubljani.

Čisti dobiček ostane izključno Učiteljskemu domu in Učiteljskemu konviktu, zato je dolžnost vsakega učitelja in učiteljice, da širi te zemljevide.

Zemljevidi so prvovrstni in so zelo prikladni za uporabo pri pouku in orientaciji v okraju ter so aprobirani od prosvetnega oddelka.

Šole so na zemljevidu posebej označene z rdečo barvo, tako da dobro služijo za izhodišče pri zemljepisnem pouku.

Vsa konvencionalna znamenja so zastopana na zemljevidu, da se jih otrok lahko priuč.

Izšli so dosednji sledeči zemljevidi Učiteljskega doma in Učiteljskega konvikta:

1. Pohorje, Kozjak (Učiteljski dom);
2. Slovenske gorice, Dravsko-Ptujsko polje (Učiteljski dom);
3. Prekmurje in Medjimurje (Učiteljski dom);
4. Kamniške planine, Gorenjska ravnina, Ljubljansko polje in Mežiška dolina (Učiteljski konvikt). Še pred božičem izide ročni zemljevid »Celjska kotlina« v založbi Učit. doma.

Cena zemljevidom je v podrobnih razprodajih à Din 10, za šole pri večjem direktnem naročilu (najmanj 10 izvodov) za zemljevide I, II, III, à 6 Din in za zemljevid IV, à 7.50 Din, ker je ta zemljevid izdelan v osmih barvah. Za poravnavo bo priložena poštna položnica.

Učit. dom posreduje tudi pri nabavi ročnih zemljevidov Pire-Dimnik-Slovenije.

Naročajo se zemljevidi direktno pri Učiteljskem domu (Anton Hren, šol. upravitelj v Studencih pri Mariboru) oziroma pri društvu Učiteljski konvikt v Ljubljani (Josip Kobal, strok. učitelj Ljubljana, Učiteljska tiskarna ali upraviteljsstvo osnovne šole na Barju — Ljubljana, šol. upr. Tit Grčar.)

Uporabljajte v šolah je zemljevide Učiteljskega doma in Učiteljskega konvikta!

— Slovenci! Dne 10. oktobra 1925 je leta obletnica nesrečnega koroškega plebiscita, ki je odtrgal od našega narodnega telesa enega najlepših delov jugoslovanske zemlje zibelko Slovenstva, slovenski Korotan. Nemci v Avstriji pripravljajo za ta dan šumne veselice, da proslavijo to svojo za lažni in prevaro izvojevano zmago nad našim narodom. Tem večja je naša dolžnost, da se ta dan spominimo koroških Slovencev, da obno-

vimo svojo ljubezen napravim njim. V to svrhu pripravlja Jugoslovenska Matica s pomočjo in sodelovanjem vseh narodno-obrambnih in drugih društev za 10. oktober resne manifestacije po celi Sloveniji, na katerih naj ves naš narod enodušno in odločno izrazi svojo zahtevo po združitvi z rojaki onstran Karavank. Zato pozivamo vse Slovence, da se pripravijo za 10. oktober, za naš »Koroški dan« in da se v polnem številu udeležijo manifestacij kjerkoli se bodo iste vršile.

— Šolski upravitelji tekmujejo med seboj, kako bi bolj okusno in nacionalno okrasili svoje šole v notranjosti, pri tem pa pozabljajo, da je Učiteljska tiskarna založila velike in krasne slike naših velmož, ki so okras vsaki šoli in učilnici in so le po 10 Din. Niso pa to samo slike za okras temveč so tudi učilo za pouk in so iz tega vzroka neobhodno potrebne vsaki šoli. Zahtevajte cenike pri Učiteljski tiskarni!

— Kako naj se tolmači v novem učnem načrtu glede rokotvornega pouka? Na Vaše vprašanje Vam odgovorjamo, da se obrnite uradno na prosvetni oddelek, ker je to uradna zadeva, ki naj se tudi uradno tolmači, če so dvomi.

— Ne dobite ga več, namreč »Ročnega kataloga«, ker je popolnoma razprodan. Saj smo pravočasno opozarjali nanj. Šolske upravitelje in upraviteljice opozarjamo naj si nabavijo Finkovo zbirko vseh naredb in šolskih uredb, katerim je sedaj cena znatno znižana in jih rabi vsaka šolska upraviteljica in vsak šolski upravitelj, da mu ne bo treba izpraševati okrog, kako naj postopa. Tudi za vsakega učitelja in učiteljico so potrebne te odredbe, da ne bodo vedno izpraševali upravitelje kako naj postopajo. Sežite po »Staležu šolstva v Sloveniji«, ki stane samo 10 Din, dokler ga je še kaj v zalogi. Glejte oglaš.

— Vodstva strokovnih obrtnih nadaljevalnih šol opozarjamo na pravočasni nakup čitanke za te šole. Več pove oglaš v današnjem listu.

— Motorji in kolesa à 10 Din. Dne 30. t. m. se vrši žrebanje loterije Jugoslovanske Matice, koje dobitke tvorita dve motorji kolesi in 25 navadnih ženskih in moških koles. Motorja in kolesa od svetovno znane francoske tvornice »Peugeot«, izžrebane številke bodo objavljene v vseh slovenskih dnevnikih, kakor tudi na krajih kjer se prodajajo srečke. Kdor zadene dobiček, pošlje svojo srečko Jugoslovanski Matici v Ljubljano, ki mu pošlje dobiček po železnici, ali pa ga pride osebno iskat v Ljubljano. Srečke se prodajajo pri vseh podružnicah Jugoslovanske Matice v Sloveniji, po raznih ljubljanskih trafikah ter v Tiskovni zadrugi in Maticni knjigarni v Ljubljani. Dobi se jih tudi v pisarni Jugoslovanske Matice v Ljubljani, Selenburgova ulica 7, II. nadstr. Zunanji naročniki naj naročilo srečk prilože tudi odpadajoči znesek, ker se naročilo sicer ne more izvršiti. Cena posamezni srečki 10 Din.

Mnogo učiteljev še ne ve, da so izšle velike slike kmečke slovenske hiše in kmečke sobe v lepem barvotisku in stanejo samo 30 Din komad. V šoli služijo kot učilo in sicer kot nacionalno učilo, ker kažejo nacionalno našo koč in sobo. Naročajo se slike v Učiteljski tiskarni.

— Opozarjamo na izpremembo cen in naslovov v današnji številki »Učit. Tov.« v notici »Uvedite v svoje šole zemljevide Učit. konvikta in Učit. doma«, ker so nekatere izpremembe v današnji notici.

— Ali že imajo učenci vaše šole ročne zemljevide »Učit. doma« in »Učiteljskega konvikta?« Uvedite jih čimprej, ker je uspešen pouk v domoznanslovu nemogoč brez njih. Pri direktnih naročilih izdaten popust.

— Veliko znižanje cen. Učiteljsvo opozarjamo na znižanje cen knjigam Učiteljske tiskarne. Opozarjamo na tozadevne oglase v našem listu.

— 15% popusta dajem učiteljima, koji naruče više komada »Kratke srp.-hrv. slovnice«. I. deo (56 str.) stane samo 5 Din, II. deo (80 str.) samo 6 Din. Cena je minimalna, te je može i najsiromašniji učenik kupiti. Kod poučavanja srpskog ili hrvatskog jezika ova je slovnica neophodno potrebna. Vrlo lahka je i pregledna. Naručite po jedan primerak na ogled! Narudžbe prima Tomo Jedrlinić, učitelj, Ljubljana (škola Prule).

— Osem lahkih moških zborov na narodna besedila zložil in »Ljubljanske-mu Zvonu« ob njegovi 20-letnici poklonil Emil Adamič. Založilo in izdalo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. Cena partituri na 16 straneh 20 Din, partiture posameznih pesmi po 1.50 Din za dve strani. Izdaja se naroča na naslov pevskega društva »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani. — Vendar so dobili naši moški zbori skladbe, ki so melodične in pevne obenem pa lahko izvedljive. Prav toplo jih priporočamo vsem pevskim društvom in zborom v nakup in izvajanje.

— »Zvona« in »Planinskega Vestnika« je še nekaj starih letnikov in posameznih številk naprodaj. Več pri upravi tega lista.

Brzobjavka.

Trzič, 16. sept.: Učiteljsvo kranjskega okraja je soglasno sklenilo na današnjem zborovanju, da se obvezno včlani pri Učiteljskem konviktu z letnim prispevkom 100 Din. — Predsednik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= SLOVENJEBISTRIŠKO UČIT. DRUŠTVO zboruje v soboto, dne 3. oktobra 1925 v Slov. Bistrici ob 10. uri dopoldne. Spored: Dopisi; poročilo o Šoštanju in Subotici; predavanje; prof. G. Šilih: »Nove poti v etičnem pouku«; sučajnosti. Ker se dolgo nišmo videli ter da pozdravimo nove in se poslovimo od dragih nam starejših, pričakuje polnoštevilne udeležbe odbor.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SV. LENART V SLOV. GORICAH zboruje v sredo, dne 23. septembra 1925 ob 10. uri v Sv. Trojici v Slov. goricah. Na dnevnem redu so društvene in stanovske zadeve, nadalje poročilo o pokrajinski skupščini v Šoštanju; poročila tov. Fran Golež in poročilo o glavni skupščini v Subotici; poročila predsednik tov. Velnar Jože, Predavač bo tov. Milan Vauda; Smernice prirodopisnega pouka v naravi. Udeležba obvezna! — Odbor.

= LOGAŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ima svoj redni občni zbor v soboto, dne 3. oktobra t. l. na Rakeku z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročila: a) predsednika, b) tajnika, c) blagajnika, d) narodno-prosvetnega

ZNIŽANJE CEN KNJIGAM

Učiteljska tiskarna je znižala cene sledečim knjigam:

Stalež šolstva v Sloveniji, 1923 (obsega vse osnovne, meščanske, obrtne, trgovske in srednje šole, učiteljska in univerzo): prej 42 Din, sedaj stane 10 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji, I. zvezek (od prevrata do l. 1920): prej 10 Din, sedaj stane 5 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji, II. zvezek (za l. 1921): prej 14 Din, sedaj stane 7 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji, III. zvezek (za l. 1922): prej 15 Din, sedaj stane 8 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji, IV. zvezek (za l. 1923—24): prej 28 Din, sedaj stane 14 Din.

Te knjige so nujno potrebne vsakemu šolskemu upravitelju in vsakemu učitelju, da se ve ravnati po najnovejših odredbah in določilih.

Naročajte vse knjige pri UČITELJSKI TISKARNI V LJUBLJANI, Francišanska 6.